

1893-2020.

Gyülekezeti Hírmondó

2020. ősz

16. évf. 3. szám

Kálvin János szobra a Reformátorok terén (Bp. XVI. kerület)

„Ti Vagytok a föld sója ..., Ti vagytok a világ világossága”

Luther Márton ötszázhárom évvel ezelőtt tűzte ki a wittenbergi vártemplom kapujára az egyház megújítása érdekében megfogalmazott kilencvenöt pontból álló tételsorát, amivel

kezdését vette a reformáció. Az Isten Szentlelke által megragadott Ágoston-rendi szerzetes a hit bátorságával szólta kora egyházának visszasságai miatt és annak megújítása érdekében. A reformáció eszméi, biblikus tanai, tiszta igei üzenetei, rövid időn belül meghódították a korabeli Európa népeit és megváltoztatták a kontinens vallási, majd társadalmi, gazdasági arculatát.

Jól szemlélteti számunkra Európa jelenlegi vallási-hitbeli állapotát az, hogy Wittenbergben a lakosság 13%-a vallotta magát evangélikus vallásúak (2013). „Kálvin János városa”, Genf vallási térképe is beszédes, ahol a lakosságának 35%-a vallástalan, 35%-a katolikus, 10%-a protestáns (!), 6 %-a Iszlám hitű (2016). Mint a XVI. századi Európában, ma is jelen van, és gyors ütemben növekszik a hitét komolyan vevő muszlim lakosság. A keresztyén vallást és a tanaiból következő érték- és normarendszert teljes egészében felszámolni akaró liberalizmus eszméi és harcosai, nem csak a világban – a politika, jog, gazdaság tekerületén –, de az egyházban is jelen vannak és végzik ártó, szétdobáló munkájukat. Elég csak arra utalnunk, hogy Európa számos egyházában azonos nemű párok házasságát áldják meg felszentelt papok. Nem csodálkozunk azon, hogy az emberek Európa-szerte csalódottan elfordulnak a

különböző keresztyén felekezetektől, amelyek sok helyen már nem tudnak „fény és só” lenni a világ számára. Németországban egy esztendő alatt 400 ezren léptek ki a katolikus egyházból, a még liberálisabb német evangélikus egyháznak pedig 440 ezren fordítottak hátat 2019-ben.

Kontinensünk lelki értelemben szomjazó népei új reformáció után kiáltanak. A világ megváltozása, a keresztyéneken múlik, és csak az egyház megújulásán keresztül történhet! Ehhez Jézusnak megújított életű, hitük tartalmát értő-ismerő és azt vállaló emberekre van szüksége. Látva és értve korunk kihívásait, felmérve a keresztyénséget ért szellemi-lelki támadásokat, nekünk magunknak is törekednünk kell a felismert hit- és életigazságok felvállalására és kimondására. Ezekben a hónapokban egyházunkban általános tisztújítás folyamata zajlik. Önmagában a megválasztott új vezetők – különösen a zsinat lelkes elnökének – személye nem garancia népünk lelki-szellemi megújulásának, azonban lehetőség arra, hogy vele, velük, elkezdődjön a megújulás. Református egyházunk új vezetőiért ne szűnjünk meg könyörögni, hogy megigazított emberekként, a felismert hitigazságokat merjék felvállalni, kimondani, bizonyágtételüket jó tetteikkel hitelesíteni, nem felejtve a Jézustól kapott megbízatást: „Ti vagytok a föld sója. De ha a só ízét veszti, mivel sózzák meg? Nem való az egyébre, mint hogy kidobják, s eltapossák az emberek. Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejtteni. Lámpát sem azért gyújtanak, hogy a véka alá rejtsek, hanem a lámpatartóra teszik, hogy világítson mindenkinek a házban. Úgy világítson a ti világosságtok az emberek előtt, hogy látva jótetteiteket, magasztalják mennyei Atyátokat!” (Mt. 5:3-16.)

Takaró Tamás Dániel
lelkipásztor

A gyülekezet életéből

Népmozgalmi adatok

Megkereszteltük:

Vank Vilmos György, Kovács Kitti, Mezei Benjámin, Kelemen Lilla Viktória, Bandula Jázmin, Takaró Tamás Gergely, Kocsis Dániel, Bacali Paula Fruzsina testvéreinket.

Megeskestük:

Krausz Kornél és Kreisz Cecília, Fábíán Márton és Farkas Beatrix, Csente Tibor és Godó Kinga Erika, Holzhauser Ferenc István és Blahó Gizella, ifj. Takaró Mihály és Somlyai Boglárka, Kovács Szilárd és Bellovicz Lilla Kata testvéreinket.

Eltemettük:

Bertalan Lajosné, Makaró Antalné, Pásztor Gyula, Szakács József, Poós Istvánné, özv. Fock Józsefné, Varga Istvánné, Opauszki Béláné, Kiss Sándor, Lukács Andrásné testvéreinket.

Temetési igehirdetés, amely elhangzott Kiss Sándor presbiter-épületgondnok ravatala felett 2020. október 14-én a Pesterzsébeti temető ravatalozójában.

„És hallék az égből szózatot, a mely ezt mondja vala nékem: Írd meg: Boldogok a halottak, a kik

az Úrban halnak meg mostantól fogva. Bizony, azt mondja a Lélek, mert megnyugosznak az ő fáradságuktól, és az ő cselekedeteik követik őket.

Jel. 14:13.

Gyászoló Család, gyászoló Gyülekezet! Valamikor, nem is olyan régen, még Isten valósága, létezése és országa, a mennyország létezése a mi kultúrkörünkben: nem volt kérdés! Az emberek gondolkodtak, érveltek, filozofáltak olyan kérdésekről, hogy ki is az Isten? Meg milyen is lehet az Isten? Hol, és hogyan élhet, és milyen is az a mennyország? Amikor Isten megszólította és szolgálatába állította Mózeszt az égő csipkebokornál, Mózes megkérdezte Istent, ki vagy Uram? Mit mondjak rólad a népnek? Ki küldött engem hozzájuk? Ki vagy Te, és mi a neved? Isten így, és ennyit válaszolt: „...mondd nekik, hogy a VAGYOK küldött téged!” Létezem, és az idő, a történelem és a hatalom minden teremtmény és teremtettség felett: az enyém! Az öröktől fogva VAGYOK, és a mindörökké LESZEK az én nevem! És vajon milyen az ő országa, létezik-e valahol a láthatón túl? Az élő Isten nem bizonygat, nem érvel, nem vitázik senkivel, hanem KEGYELMESEN szól, beszél, kijelentést ad az ő országa valóságáról is. A kijelentését leíratta. Így született a Biblia, ez a számunkra oly fontos és szent könyv. Kiss Sándor atyánkfia temetésén ebből a könyvből, annak a legvégéről olvastam a vigasztalás evangéliumát. Jézus Krisztus egyik tanítványa, János apostol volt, akinek megengedte Isten, hogy belelásson a mennyei világba, a halálon túli életbe! Megengedte neki Isten, hogy látomásban láthassa Isten országát, és megparancsolta neki: „... írd meg amit láttál, és hallottál.” Így született, így íratott meg számunkra is a Biblia hatvanhatodik könyve, a Mennyei Jelenések könyve. A drága férfi, édesapa, nagypapa, testvér és a mi szeretett barátunk, Megváltó Jézusunk által testvérünk: Kiss Sándor ravatalánál ebből a csodálatos

könyvből olvastam a vigasztalás és a reménység evangéliumát.

Gyászoló Család, gyászoló Gyülekezet! Figyelmesen hallgassuk, és halljuk meg, amit veszteségünkben Isten maga akar tudatni velünk azokról akik „elaludtak” és ebből a világból elmentek, átlépve a halál, a test halálának titkán, mint szerettünk, Sándor is. „Hallék az égből szót, mely ezt mondja: „Írd meg, hogy boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg...” Íme az első híradás: az égből, a mennyben, Isten valóságos világában, a halálon túl, élet van! A meghaltak: élnek! Isten semmilyen emberi bölcsességgel vagy okoskodással az Ő országa dolgait illetően nem érvel, de láthatóvá tette, majd kijelentette és megírta, hogy a mennyben, Istennél élet van, a földi-testi halál után! Mi itt maradtak, sírók és vesztesek fájdalunkban, őszinte gyászunkban azt mondjuk: szegény meghalt! De Isten pontosan az ellenkezőt mondja, azt hogy boldogok, és élnek! Nem szegények és halottak, hanem boldogan élnek mind, akik földi haláluk után Isten országába kerülnek. Ott élet van, és örök öröm, BOLDOGSÁG. De folytatódik a mennyei híradás, és egyértelművé teszi azt is, hogy azok a meghaltak lesznek boldogan élők Isten országában, akik az Úrban halnak meg! Azt jelenti ez, hogy HITBEN ÉLVE jutnak a földi halálba, a test halálába!

Boldogok azok a halottak, akik hittek az élő Istenben és abban, akit Isten elküldött a mi földi világunkba: Krisztus Jézusban. Boldogok azok: akik hitték, hogy Jézus a nagypénteki kereszthalálban tökéletesen eleget tett minden bűnünkért, magára vette azokat, és Isten az Ő mennyei Atyja rajta hajtotta végre a bűn büntetését, a halált és a kárhozatot: hogy ne rajtunk kelljen megtennie azt.

Gyászoló Család, gyászoló Gyülekezet! Elhunyt szerettünkre mi úgy emlékezünk és gondolunk, mint akit a Biblia most olvasott égi szózata a „boldog halottak” között tud, mert ő hitt a bűneiért meghaló, őt az elveszésből

kimentő, megváltó és üdvözítő Jézus Krisztusban! Hitte, hogy Jézus vére eltöröl minden bűnt, az övét is! És hitte, hogy aki ehhez a Jézushoz megy, azt Jézus semmiképpen ki nem veti! ÉS Ő MENT JÉZUSHOZ. Sándor kora ifjúságától a Szabótelepi, majd a Központi gyülekezet tagjaként – egészen földi élete legvégéig – folyamatosan, állhatatosan és hűségesen templomba járó, hétközi bibliaórára járó, imádkozó, úrvacsorával élő, szolgáló, terheket hordozó lélek volt. Kiss Sándor testvérünk hitt az élő Istenben és ebből a hitéből őt elmozdítani nem lehetett. Állhatatos volt és hűséges: konfirmációi és presbiteri fogadalmához, házastársi esküjéhez, kimondott ígéreteihez: mint illik egy hívő embernek! Az Isten országába kerülők boldogságának része az ige szerint az is, hogy: „... megnyugosznak fáradságaiktól,” és „cselekedeteik követik őket”. Isten országában minden számon van tartva rólunk! Minden. A fáradozásaink, és a cselekedeteink is. Nincs felesleges vagy hiábavaló jótett! A mennyben mindent számon tartanak. Tévedhetetlen pontossággal. És ezt mondja a legutolsó bibliai rész 12. versében Isten igéje: „... És ímé hamar eljövök, és az én jutalmam velem van, hogy megfizessek mindenkinek, amint az ő cselekedete lesz.” Kiss Sándor drága férj, édesapa, nagypapa, testvér, nagyon sokat tett a családjáért. Nehéz, szép munkát végzett. Épített, javított, tervezett, szellemi és fizikai munkát végzett, egyaránt gondot viselt az övéire, a rábízottakra, akikért Isten és emberek előtt felelős volt. A gyülekezetben is mint presbiter és épületgondnok, sokat fáradozott. Ami tisztséget viselt, azt hordozta is. Mindvégig. Egyházi szentségeink – a keresztelezés és úrvacsora – kiszolgálásában segített. Nagy megtiszteltetés volt számára a szent jegyek kiosztásában való részvétel.

Mindezek közben megmaradt mosolygós, csendes, keveset beszélő férfinak, inkább befelé forduló, mintsem kinyíló, kitarulkozó embernek.

A feleslegesnek ítélt vitákat kerülte. Hivalkodás, feltűnni akarás nélküli biztos pont volt a családnak, és a gyülekezetnek egyaránt. Segítőkézsége közismert volt. Szemérmes, mégis büszke férfi, hálásan és tudatosan, mozdíthatatlanul büszke őseire, népére, magyarságára, nemzete történelmére, egyházi szolgálatára. Nem volt nádszál – idézem Jézust, aki azt mondta Keresztelő Jánosról –, „... akit a szél hajtogat”. Sokaknak talán makacsságnak tűnt. Nem volt az, – idézem apostolt –, „akit a tanítások szele ide, s tova hányt”.

Hálások vagyunk Istennek érte, aki férfi volt, magyar volt, református volt, de a legfontosabb, hogy hívő keresztyén volt, és elkészített jutalmát megváltó Krisztusától megkapta. Ebben a hitben búcsúzzunk tőle, akik kaptuk szép életét, őt magát: búcsúztatja negyvenkét esztendei házasságot követően felesége, gyermekei: Sándor és Katalin, unokája: Petra, testvére: Éva, elhunyt testvéreinek családtagjai, rokonok, ismerősök, a Pesterzsébet-Központi Református Egyházközség gyülekezete és presbitériuma.

Takaró Tamás
emeritus esperes-
lelkipásztor

Az elmúlt hónapok gyülekezeti eseményei:

Július 9-12. Fifa-férfikör hétvégéje Úrkúton.

Július 13-19. Agnus ifi tábora Úrkúton.

Július 16. Péterffy György Soroksár-újtelepi lelkipásztor szolgálata gyülekezetünkben.

Július 18. Takaró Tamás emeritus esperes-lelkipásztor állami kitüntetése.

Július 20-26. Mini ifi tábor Úrkúton.

Július 27. - augusztus 2. Juvenis ifi tábor Úrkúton.

Augusztus 3 - 9. A felnőtt ifjúság konferenciája Úrkúton.

Augusztus 22. Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter látogatása Úrkúton.

Augusztus 30. Takaró Károly nyugalmazott püspök szolgálata gyülekezetünkben.

Augusztus 30. Takaró Tamás Dániel beiktatása Illés Dávid igei -, a palástos lelkipásztorok áldó szolgálatával, köszöntésekkel.

Szeptember 6. Kiss Péter a Sárkeresztúri gyülekezet lelkipásztorának szolgálata gyülekezetünkben.

Szeptember 12. A Budapest-Déli Református Egyházházmegye jelölőgyűlése új egyházkerületi és egyházmegyei tisztségviselőkre, lelkipásztoraink és főgondnokunk részvételével.

Október 10. Úrkúti munkanap.

Október 14. Kiss Sándor presbiter, épületgondnok testvérünk temetése.

Október 25. Presbiteri gyűlés, egyházkerületi és egyházmegyei tisztségviselők választása

Takaró Tamás kitüntetése augusztus 20-án

Kedves Testvérek!

Egész gyülekezetünket is érintette az a megtiszteltetés, hogy az augusztus 20-i ünnepek keretében Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter átadta

Takaró Tamás Sándor egyházközségünk nyugalmazott lelkipásztorának, a Budapest-Déli Református Egyházmegye nyugalmazott esperesének, a Magyar Érdemrend tisztikeresztjét, több évtizedes, kimagasló egyházkormányzói munkája, valamint szerteágazó missziós és diakóniai tevékenysége elismeréseként.

Az ünnepet követő szabadnapok egyikén miniszter úr pár órás látogatás keretében megtekintette úrkúti konferenciaotthonunkat is, ahol lelkészeink családjának és gyülekezetünk pár presbiterének jelenlétében elismerően szólt az eddigi munkáinkról és további támogatásáról biztosította terveinket.

Brandenburg Sándor
egyházközségi gondnok

***„Bölcsé teszek és megtanítlak az útra,
amelyen jársz. Szemeimmel tanácsollak
téged.”***

Takaró tamás Dániel beiktatása

„Adjatok hálát az Istennek...” – énekelte az ünnepélyes alkalomra érkezett gyülekezet a nyár utolsó szombat délutánján. Valóban, öröm- és hálattel szívvel léptünk be szeretett templomunkba. A nehéz tavaszi hónapok majd a hosszú nyár után hiányzott a találkozás, jólesett ismét megpillantani a rég nem látott arcokat.

Örömünk elsődleges forrása azonban az volt, hogy végre sor kerülhetett a még tavaly decemberben példás egyhangúsággal megválasztott lelkipásztorunk, Takaró Tamás Dániel beiktatására, köszöntésére.

A lelkészbeiktató istentisztelet a kórus szolgálatával kezdődött, majd Illés Dávid esperes úr prédikációját hallgathattuk meg. A római levél felolvasott szakaszai kapcsán szó esett Isten kiválasztó kegyelméről, mely által igehirdetőit elhívja, az igehirdetés sok nehézségéről, ugyanakkor arról a megtapasztalható csodáról is, amit az engedelmes, szolgálatban a helyét megtaláló lelkipásztor áldásként átélhet.

Ezt követően esperes úr beiktatta nagytiszteletű urat lelkipásztori tisztébe és átadta neki a lelkészi hivatal pecsétjét, valamint a templom kulcsomóját. E jelképes gesztusok után az istentisztelet az egyházmegye lelkipásztorainak áldásaival folytatódott. Elsőként Takaró Tamás esperes úr áldotta meg utódját, most már, mint a gyülekezet vezető lelkészét, nem utolsósorban mint gyermekét. „Ami pedig nehéznek tetszik előttetek, hozzátok előmbe ...” – szólaltak meg az ige biztató gondolatai. A lelkipásztorok sorában elsőként a családtagok, majd a többi környező gyülekezet képviselőiben megjelent lelkészek áldáskívánásai hangzottak el. Megannyi ígélet, tanács, bátorító isteni üzenet – mennyei útravaló a szép ám nehéz szolgálat elvégzéséhez.

Ezek után Brandenburg Sándor főgondnok úr üdvözölte a jelenlévőket, majd nyilvános egyházközségi közgyűléssé alakultunk. A közgyűlés egyetlen napirendi pontjaként az immár beiktatott Takaró Tamás Dániel nagytiszteletű úr köszöntése következett. Életünk, küldetésünk kisebb-nagyobb, szűkebb-távolibb közösségeinkbe ágyazódottan kap értelmet, az azokból felénk áradó szeretet éltet, az értük való feladatvállalás mozdít. Ez a kölcsönösség tehet cselekvővé, ösztönözhet a szolgálat teljesítésére. Hogy melyek ezek a közösségek egy lelkipásztor esetében / is / – a

köszöntők személye jól példázta. Nemzetünk, országunk, egyházunk, családjunk, barátaink... A jelenlegi járványhelyzet miatt személyesen nem lehettek ugyan jelen, de lélekben és elküldött üdvözlő soraik által együtt ünnepeltek velünk közösségeik képviselőiben a máramaroszigeti és a beregszász-bulcsú testvér-gyülekezeteink vezetői. Meghallgathattuk Szabados Ákos, Pesterzsébet polgármestere üzenetét és prof. dr. Balla Péter áldást kérő levelét.

Kiss Péter, gyülekezetünk egykori ifise, most lelkipásztor testvér, baráti minőségében érkezett, felelevenítve a közös múlt szép emlékeit és kedves ajándékkal lepve meg nagytiszteletű urat.

„Bölcsé teslek és megtanítlak az útra, amelyen járj. Szemeimmel tanácsollak téged.” Takaró Tamás esperes úr nagytiszteletű úr konfirmációkor kapott igéjére hivatkozva fogalmazta meg: jóllehet az atyai tanácsok hasznosak lehetnek – legjobb tanácsosunk mégis az élő Isten, Őt kell keresni, Előtte csendben lenni.

A család nevében azután Takaró Mihály karnagy úr köszöntése hangzott el. Komoly hagyaték a lelkipásztor elődök rendületlen helytállása és példa arra, hogyan lehet földi értelemben kilátástalannak tűnő helyzetekben is előre nézve jövőt építeni, szolgálni Istent, óvni a családot és e földi hazát. „Szolgatársak hada vesz körül.” Karnagy úr személy szerint is megemlítette a népes Takaró család lelkipásztorként, presbiterként, hittanoktatóként vagy más egyházi kötelességben szolgáló tagjait. „Nem vagy egyedül” – hangzott a biztatás.

A lelkipásztor elődökkel – a nagyapával, Takaró Károllyal és az édesapával, esperes úrral – való lelki és szolgatársi kapcsolata révén Brandenburg Sándor főgondnok úr is a folytonosságot képviseli gyülekezetünkben, hiszen most már a Takaró család harmadik generációjának történetében van jelen. Két család hűségese, szolgáló élete összefonódott. E

kapcsolatra is utalva végezetül ő zárta az ünnepi beszédek sorát, köszöntötte egyúttal Mónika és Panni nagytiszteletű asszonyokat is.

A köszöntésekre is válaszolva befejezésként Takaró Tamás Dániel nagytiszteletű úr szólt hozzánk. Köszönetet mondott a szerető, támogató családnak és Istennek, megfogalmazta lelkipásztori szolgálata legfőbb céljaként az ige középpontba állítását, Isten dicsőítését. Ismét elhangzott a konfirmációs ige és ennek kapcsán megfogalmazódott a biznyságtétel – Isten ígérete megvalósul. Jó ezt tudnunk, ebben bízunk, ezért imádkozunk!

Hálás szívvel léptünk ki a templomból.

Együttlétünk a szeretetvendégség kötetlenebb formájában az udvaron megterített asztalok mellett még folytatódott. A gyülekezet tagjaiként így nekünk is lehetőségünk adódott, hogy elmondhassuk jókívánságainkat, kifejezhessük örömünket és megfogalmazhassuk /sokadszor/ nagytiszteletű úrnak, egymásnak, magunknak – hálás a szívünk gyülekezetünkért, lelkipásztorainkért, megajándékozottak vagyunk. Soli Deo Gloria!

Kovács Bernadette

Takaró Tamás Dániel beiktatási beszéde, amely elhangzott a PKRE templomában, 2020. augusztus 30-án.

Tisztelt Ünneplő Gyülekezet! Szeretett Testvéreim! Rövid ünnepi beszédemet három részre osztottam. Elsőként a köszöntemet kell kinyilvánítanom. Másodszor arról fogok szólni, amit a lelkipásztori szolgálatom középpontjába kívánok állítani. Harmadszor pedig egy

személyes igei gondolatot fogok megosztani veletek.

Először Édesapám felé fordulok és mondom lelkipásztorként és gyermekként, hogy köszönöm! Keveseknek adatik meg az, hogy valakinek az édesapja legyen a lelki atyja is. Én ezt az ajándékot megkaphattam benned, amellel a sok lelki-szellemi gazdagság mellett, amiben felnőhettem. Hálás vagyok ezekért Istennek és köszönöm neked a megköszönhetetlenül sok jót, amit elém éltél és átadtál, amely hagyatékot legifjabb Takaró Tamásnak szeretnék

továbbadni majd. És hála Édesanyámnak is a mérhetetlen sok türelmedért és áldozatodért, amivel kísérted és körülölelted az életemet! Köszönöm édestestvéreimnek, vérszerinti nagyobb -, és lelki családomnak, a gyülekezetemnek szeretetét, bizalmát és mindannyiótok imádságát! Szándékosan hagytam a végére, hogy megköszönjem Neked, Anna az eddig közösen megtett szolgáló utat, ezt a kerek tíz esztendőt, ami mögöttünk van, amelyből hetet – szép bibliai szám – már házaspárként tehattunk meg! Kérem továbbra is megértő, türelmes, elhordozó szeretetedet, három cseperedő gyermekünkével együtt! Mindenek felett köszönöm az élő Istennek az Ő nagyra méltatását, hogy ennek az áldott gyülekezetnek tett pásztorává! Soli Deo gloria!

Lelkipásztori szolgálatom lényegét és célját abban határozom meg, hogy Isten neve megdicsőüljön ebben a világban. Hiszem azt, hogy azok hoznak Isten nevére dicsőséget, akik Krisztus illatú, arcú és indulatú emberekként élnek az életüket. Ezt a bennük létrejövő, formálódó szent változást az ige munkálja ki. Ezért Európa, hazánk, Budapest, közelebről pedig ennek a városrésznek a jövője szempontjából döntően fontos kérdésnek látom, hogy Isten igéje milyen változást vihet végbe bennünk, s aztán általunk. Az egyház nagy hatalmat és felelősséget kapott azáltal, hogy Isten a saját beszédével, az igével ajándékozta meg. Döntő kérdés, hogy mit kezd az egyház ezzel a ráruházott hatalommal: az ige hirdetésével. Hiszem azt, hogy Isten Szentlelke által hitelesíthető, azaz Krisztus-központú prédikációkat kell mondanunk. A Bibliás hitünkéből következő igazságokat pedig bátran kell hirdetnünk az emberek előtt. A pesterzsébeti szószékről 1946-óta ilyen prédikációk hangzottak, s ezt a szent örökséget én is igyekezni fogok tovább élni és adni közöttetek.

A XXI. században különösen is nagy a kísértés az egyház számára, hogy az ige mellé, vagy elé

helyezzen azt kisegítő elemeket, modern módszereket, vagy éppen a pszichológiát.

Azt látom, hogy ahol az istentisztelet középpontjából kikerül a bátran és tisztán hirdetett ige, ott az emberek elfordulnak az egyháztól. Ahol pedig „élő igehirdetés” hangzik, ott növekszik az élet. Ez nem emberek véleményén, vagy elhatározásán múlik, hanem Isten döntésén, akinek tetszett, „hogy az igehirdetés bolondsága által üdvözítse a hívőket” (I. Kor. 1:21/b). Minél több üdvözített, s ezért hálából az üdvözítő Krisztust szolgáló testvér fog szolgálni közöttünk, Pesterzsébet-Központ annál inkább be fogja tölteni hivatását, hogy sokak számára lelki oázissá, a világban pedig fény és só legyen. Kívánom, hogy közös munkánk és szolgálatunk által ez így legyen!

S végül valami személyessel hadd fejezzem be. Életem meghatározó igéje az, amit Istentől, édesapám áldó kezein és szavain át kaptam 1991 tavaszán. „Bölcsésé teszek és megtanítalak téged az útra, amelyen járj, szememmel tanácsollak téged.” Zsolt. 32:8.

Konfirmációs ígémnek nem én vagyok, hanem Isten az alanya! Mégpedig az ajándékozó Isten, aki három dolgot ígért nekem tizennégy esztendőskoromban. Először is bölcsességet ígért, amire mélységesen vágyom is, hogy ezt a magasztos, ugyanakkor nagyon nehéz hivatást mind teljesebben tölthessem be. Másodszor rám szabott utat ígért, amelyen ő tanít meg járni. Harmadszor azt, hogy ezen a spirituális és valóságos vándorúton, nem hagy el, hiszen azt ígérte, hogy szemei tanácsolnak engem. Ez pedig felszabadít, és erőt ad utamhoz. Bízom abban, hogy mindhárom megvalósulhat életemben mindannyiunk javára és Isten nagy neve dicsőségére!

Befejezem azzal, hogy hitem szerint a lelkipásztori szolgálatnak az erejét a szeretet adja. Két irányba kell megmutatkoznia a szeretetnek: Jézus Krisztus és az emberek felé. Ennek a gyakorlatban való megélése nehéz, szép, és tudom, hogy életre szóló feladat!

Tizenhat évesen abból a szeretetből indultam, amivel Jézus szeretett engem, és később, amikor elestem, távolra sodródtam Tőle, mindig ugyanez a szeretet emelt fel. Az övé, amely néha embereken keresztül érkezett el hozzám. Ahogyan Péter apostolt megérintette a feltámadott Jézus kérdése, úgy néhányszor engem is eltalált: szeretsz te engem? Még szeretsz engem, szolgálom? Hiszem, hogy a földi pásztoroknak szeretniük kell a főpásztort, Jézust ahhoz, hogy szeretni és szolgálni, legeltetni tudják a rájuk bízott juhokat, Isten népét.

Az elmúlt közel két évtizedben: hittan-
oktatóként, ifjúsági vezetőként, segéd-, majd
beosztott lelkipásztorként igyekeztem valahogy
így pásztorolni azokat, akiket rám bízott az én
Uram. És annyit ígérhetek Nektek, hogy
igyekezni fogok immáron az egész nyáj, a nagy
gyülekezet között, Közöttetek is hasonlóan járni
és szolgálni Krisztus nagy neve dicsőségére.
Isten áldjon meg bennünket a közös úton!

Közlemények

Örömmel jelentjük, hogy Dr. Szabó István püspök úr 2020. szeptember 15-én kezdődött hatállyal gyülekezetünkbe kirendelte segédlelkészi szolgálatra ifj. Kreisz János testvérünket. János életére és szolgálatára Isten gazdag áldását kérjük!

Akik a karácsonyi ünnepkörben – istentiszteletre jövetelük akadályoztatása okán – házi úrvacsorát szeretnének kérni, legyenek kedvesek ezt jelezzék a lelkészi hivatalban telefonon, vagy valamelyik e-mail elérhetőségünkön.

Örömmel jelentjük, hogy a Kapunyitás Közhasznú Alapítványra érkező 1 százalékos felajánlás várható összege: 1 002 937,- Ft. Hálásan köszönjük Testvéreinknek, akik ebben a formában is segítik közös szolgálatunkat!

Az elkövetkező hónapok gyülekezeti eseményei

- November 1. Úrvacsorával egybekötött reformációi istentisztelet.
- November 8. Takaró Tamás Dániel a Pestszentimrei Református gyülekezet ünnepi istentiszteletén prédikál.
- November 22. Takaró Tamás Dániel az Egerszalóki Református Missziói Egyházközség ünnepi istentiszteletén prédikál.
- November 23-27. adventi előkészítő sorozat Takaró Tamás emeritus esperes-lelkipásztor szolgálatával.
- November 29. Takaró Tamás Dániel pasaréti fiatalok közötti szolgálata.
- December 25. Karácsony I. napja. Úrvacsorával egybekötött ünnepi istentisztelet.
- December 26. Karácsony II. napja. Úrvacsorával egybekötött ünnepi istentisztelet.
- December 31. Óévzáró, hálaadó istentisztelet.

Rétegcsoporthajaink szeretetvendégséggel egybekötött karácsonyi alkalmait, és a szokásos karácsonyi kóruskoncert megtartását a járványhelyzet alakulásától tesszük függővé, ezekről híradással leszünk.

Beszámoló a nyári táborainkról

Fiatal Felnőttek és Férfikör összehívott konferenciája: Úrkút, 2020. július 9-12.

A két korábbi, őszi időpontban megtartott csendes hétvégénk után, úrkúti konferenciatelepünkön idén már nyári csendes napokat is tarthatott a Fiatal Felnőttek (FiFA) és Férfikör összehívott csoportja. Bár a szervezést sötét fellegként beárnyékolta az idén tavasz óta életünk részévé vált járvány, közösen úgy

döntöttünk, hogy az immár hagyománnyá vált, egyre több testvér részvételével megtartott csendesnapjainkat – megfelelő biztonsági szabályok betartása mellett – mindenképpen megtartjuk. Isten kegyelméből a július első hetében tartott hosszú hétvégi programunkat betegség nem zavarta meg, hiszen járványmentes időszak volt, és az időjárásra sem lehetett panaszunk. A testvéri közösségekben eltöltendő hosszú hétvége központi témája a gondviselés volt. Igei szolgálattévőink vezetésével, majd pedig irányított csoportos, illetve kötetlen, spontán testvéri beszélgetéseinkben, imaközösségeink során elsősorban az isteni gondviselés mibenlétét, csodálatos működésének jellemzőit, és ezzel szembeállítva, az emberi aggodalmaskodás problémakörét igyekeztük körüljárni.

A csütörtök délutáni-esti érkezések, majd a közös vacsora után gyülekezetünk lelkipásztora, Takaró Tamás Dániel nagytiszteletű úr szolgált közöttünk. Az elhangzott igei üzenetek között különös hangsúlyt kapott, hogy az isteni gondviselés egyik legfontosabb formája az Ige, Isten beszéde. A gondviselés kiteljesedése pedig maga a testet öltött Ige, Jézus Krisztus. Az ő sebein árán gyógyulunk meg, ő hordozza terheinket, szó szerint ő „viseli gondunkat”. Az alkalom után, a kellemes nyári estén, még hosszan folytatódott a beszélgetések, kisebb csoportokban.

Péntek reggel Takaró Tamás esperes úr, gyülekezetünk nyugalmazott lelkipásztora tartott igei alkalmat. Tanításának kiindulópontja a Heidelbergi Káté 27., az isteni gondviselésre vonatkozó kérdése és válasza volt, majd a Mt 6,25-34 alapján arról beszélt, hogy a gond és az aggodalom valójában a sátán inkognitója, amin keresztül belép az életünkbe, hogy elszakítson Istentől. Az Úr Jézus pedig megítéli az aggodalmaskodást, amely bizalmatlanságban tart, de mindennap ad elegendő erőt az aznapi gond elviseléséhez. Ahogy azt hosszú szolgálati éveim alatt megszokhattuk, tartalmas és

gondolatébresztő előadás volt, olyan, amelynek üzenetei hosszú ideig visszacsengenek azok fülében, akik jelen voltak.

Ebéd utáni szabad időben néhányan sziesztáztak, mások a település rejtett kincsét, az öskarsztot tekintették meg, később délután egy izgalmas strandröplabda-mérkőzést rendeztünk, ahol minden korosztály képviseltette magát, majd vacsora után összegyűltünk a tűz körül jó bor mellett beszélgetni, szalonnát sütni.

Szombat reggel Dr. Horváth Zsolt testvérünk végezte közöttünk az igei szolgálatot, melynek során – folytatva lelkészeink gondolatmeneteit – tovább bontogatta számunkra az Ige üzeneteit, szembeállítva az aggodalmaskodó, a hiányoktól való félelem lelkiállapotát, és az Isten akaratát kereső lelkiállapotot, végül felemelve tekintetünket saját magunkról (a magunk és jövőnk felett való aggodásról) egy sokkal magasabb cél felé: „De keressétek először Isten országát és az ő igazságát...”

A szombati nap a kirándulásé (is) volt. Ebéd után hosszabb kirándulást tettünk, Bakonybélbe indultunk. Meglátogattuk a monostort és híres arborétumát. A monostor templomában kórusunk néhány jelenlévő tagja rövid éneklést rögtönzött, majd célba vettük a bakonyi Gyilkos tavat, ám különböző térképértelmezési problémák miatt sajnos nem sikerült megtalálnunk, de azzal vigasztaltuk magunkat, hogy legalább a jövő évi erdei gyalogtúrára is marad majd látnivaló... Helyette a közelben található Odvas-kői barlangot volt szerencsénk megtekinteni, ami szépségével kárpótolt minket.

Vacsora után a csapat nagyobb része Bakos Ferenc közismert Idegen szavak és kifejezések szótára c. könyvének segítségével szellemi kreativitást célzó társasjátékot játszott, amely többek számára újdonság volt, de a résztvevők hamar belelendültek a játékba, és különleges, igazán jó hangulatú este kerekedett.

Vasárnap internetes közvetítéssel gyülekezetünk istentiszteletét hallgattuk meg, ahol ismét Takaró Tamás Dánielt hallgattuk. A csendes

hétvége zárásaként imaközösséget tartottunk, ebéd után pedig ki-ki elindult haza. Urunknak hála, járványmentesen, testi-lelki feltöltődésre tökéletesen alkalmas körülmények között tölthettük ezt a pár napot, és valósággal gazdagodtunk lélekben, hitben, egymás iránti szeretetben. SDG.

dr. Terebessy András és Terebessy Réka

Az Agnus ifi Úrkúton

A 2020-as évet sok szempontból a bizonytalanság jellemzi. Igaz ez a magánéletünkre, a munkánkra, és a gyülekezet megszokott életére nézve is. Éppen ezért egészen a táborok kezdéséig bizonytalan volt, hogy a szokásos nyári konferenciákat egyáltalán megtarthatjuk-e. Istennek legyen hála azért, hogy engedte, igazgatta, és meg is áldotta táborainkat!

Az „Agnus” ifjúsági csoportot a mögöttünk hagyott 2019-es évben hívtuk életre, az akkori konfirmandusokból. Idén – bár az idejű konfirmáció elmaradt – új, konfirmandus korban lévő fiatalok csatlakoztak az ifibe, éppen ezért izgatottan vártuk a tábor kezdését. Egy teljes hétre készült a csoport gyülekezetünk úrkúti konferenciaközpontjába. A tábor célja kimondatlanul is az volt, hogy a fiatalok ismerjék és szeressék meg egymást. Úgy érzem, hogy ez maradéktalanul sikerült, mert bár hétfőn még olyan érzésem volt, hogy két külön társaság van együtt, szombatra mégis összekovácsolódott a csapat.

Ahogy az minden táborban lenni szokott, a hétnek volt egy témája, ami köré csoportosítottuk a reggeli áhítatokat és az esti evangelizációkat. Az idejű témánk Jézus Krisztus boldogmondásai voltak. Úgy gondolom, hogy minden ember számára fontos, különösen fiatal korban az, hogy elmondhassam önmagamról, hogy „boldog ember vagyok”. Éppen ezért szerettem volna, hogy a fiatalok halljanak – hiszen annyi mindent hallanak – arról, hogy Jézus mit tanít a boldogságról, hiszen az a boldogság, amit a világ kínál, még ha vonzónak tűnik is, csupán ideig-óráig való. Jézus ezzel szemben valami más, többet kínál, hiszen kijelenti, hogy az Ő tanítványai boldogok. Ez pedig olyan boldogság, ami nem múlik, mert más minőségű, mint amit a világ kínál. Az evangelizációk igazán áldottak voltak!

Szerdán délelőtt egy fantasztikus előadást hallgathattunk meg Trianonról, amelyet gyülekezetünk hűséges tagja, Pappné Gellényi Judit tanárnő tartott nekünk. Ennek az előadásnak az volt a célja, hogy a fiatalok egy kicsit más szemszögből lássák meg, hogy mi is történt 100 éve a békediktátum aláírásakor a Trianon-palotában, mint ahogyan azt adott esetben az iskolában tanulják.

A hetünk természetesen nem csak áhítatokból és előadásokból állt. A lelki alkalmak mellett rendszeresen átjártunk strandolni Ajkára, Úrkúton túráztunk és pénteken ellátogattunk a veszprémi állatkertbe is. A szombati – tehát az utolsó teljes – napunk a sport, a számháború és a társasjáték jegyében telt. Ezek a csapatépítő játékok mind nevetéssel és jókedvvel teltek. Nagyszerű volt látni azt, hogy fiataljaink jól érzik magukat együtt, és hogy immár nem két külön csapat van, hanem egy. A közös élmények, a sok nevetés, de főleg a közös Igére figyelés összekovácsolta az Agnus ifi tagjait. Mert bár fiataljaink különböző háttérből jönnek, egymástól különböző személyiségek, mégis az Igére figyelve, tehát Jézusra figyelve, valódi közösséggé formálódhatnak. Hálás vagyok az

Úristennek, hogy ezen az úton kísérhetem Őket, és kérem a gyülekezetünk tagjait, hogy imádkozzanak ezért a csodálatos közösségért.

ifj. Kreisz János
segédlelkész

Mini ifi tábor 2020.

A Pesterzsébet-Központi Református Egyházközség 2020-as nyara a vilájárvány ellenére is Istentől megáldott, és úrkúti táborokban gazdag lehetett. A gyülekezet Mini ifi köre július 20-26-a között vehette birtokba a konferenciaközpontot.

Kis csapatunk már másodszorra tölthette hetét az oly' nagy szeretettel épített úrkúti táborhelyen. A lelki alkalmak mellett röplabda meccsekkel, esti, közös társasjáték partikkal, a tábor területén zajló Honfoglalóval és tábortűzzel, sütögetéssel töltöttük időnket. Ellátogattunk az Őskarszt magasztos szikláihoz is. Az időjárás nem mindig kedvezett nekünk, de lehetőségünk volt az ajkai strandon lehűteni magunkat a melegebb napok délutánjain.

A körünkben már tradícióvá vált „Palánkázás” idén sem maradt el. Minden jelenlévőnek saját dobozkája volt, amibe egymásnak írtunk kedves üzeneteket, igeverseket. A dobozok tartalmát vasárnap nézhettük csak meg. Idén egyik új ifis tagunk kézzel készített karkötői is belekerültek.

Hetünk témája a „Boldog mondások” volt, mely Máté evangéliumának 5. részében az 1-12. versig kiterjedő igeszakaszban található. Az előadásokat és az esti evangelizációs alkalmakat ifink vezetője, ifj. Kreisz János tartotta, a reggeli áhítatokat pedig a táborban segítő Brandenburg-Takaró Szulamit és Csobán Nóra, melyeknek témája „Jézus csodatételei” volt.

Hallhattunk a kánai menyegzőről, a kenyérszaporításról, Péter vízen járásáról, és a csodálatos halfogásról is, mely történet során Raffaello erről készült festményében „merülhettünk el” az áhítat alatt.

Szardán rendhagyó előadást hallgathattunk meg, amelyben Pappné Gellényi Judit és kedves férje prezentált nekünk előadást Trianon történéseiről, okairól, következményeiről, közelebb hozva hozzánk ezt a rendkívül fontos és nemzetünk életét súlyosan meghatározó témát.

Csütörtökön gyülekezetünk lelkésze, ifj. Takaró Tamás látogatott el hozzánk és tartotta előadást, melyben a vágyakról beszélt. Szívünkre helyezte, hogy boldogok azok, akik éheznek és szomjúhozzák az igazságot, akik Isten országát keresik, akik a mennybe gyűjtenek kincseket, és nem csak a földi vágyak határozzák meg az életüket. Jézus pedig maga a tökéletes igazság, akire vágyunk.

A szombat délelőtti Bibliatanulmány során a János 4, 4-29 igeszakaszon elmékedtünk egyénileg, majd közösen beszéltük meg gondolatainkat. Ez az alkalom és az esti „morzsaszedégetés”, a tábortűz és ighúzás meghatározó elemeik heteinknek, melyek mindig teljessé teszik és lezárják táborainkat. Idén, – Isten kegyelméből – ezen az estén egy „Báránka” megtérést élhetett át, mely a legnagyobb öröm mindannyiunk számára. Külön boldogság volt az is, hogy ifink új tagokkal bővült.

Vasárnap Alsóörsön, Kálmán Csaba lelkipásztor úr gyülekezetében hallgathattunk istentiszteletet és énekkel szolgálhattunk.

Egész hetünket áthatotta Jézusnak az a csodálatos kijelentése, amelyet tanítványainak mond: „Ti boldogok vagytok”. Nehéz ebben a világban boldognak lenni úgy, ahogyan azt Jézustól a Hegyi beszédben olvassuk. De Jézus boldogsága más; felette nem múlik el az idő, mint a földi, pillanatnyi örömök felett, mert ahol Ő jelen van, ott Isten derűje, boldogsága van jelen.

Rác Eszter Lujza

A megtérésről szólt idén a Juvenisz ifi tábora

Idén július 27. és augusztus 2. között tartottuk nyári táborunkat a Juvenisz ifivel. Hetünk délelőtti témája a megtérés volt, este pedig az emmausi tanítványok történetével foglalkoztunk. Idén a szolgáló táborvezetők csapata (Kreiszné Vályi-Nagy Katalin, Somlyai Boglárka és Brandenburg Ádám) mellett velünk volt Brandenburg Tünde és kisgyermekük, Samu.

Hétfő délután indultunk gyülekezetünk konferenciaközpontjába, ahol idén először vehettük birtokba a teljesen elkészült épületkomplexum gyönyörű új tereit és szobáit. Esti alkalmunkon szemünk elé került a két emmausi tanítvány, akik csüggedten, lehor-

gasztott fejjel baktattak haza a feltámadás napján Jeruzsálemből. Saját csalódásaikat és kiábrándultságukat osztották meg egymással. A félszívű hitük az írásokban és a saját elvárásaik a Messiással szemben vakká tették őket mindarra, ami körülöttük zajlott. Csak a vándort látták, aki melléjük szegődött. Jézus mellett mentek az úton, de Jézus nélkül. Hányan élnek így az életüket! Jézus mellett, de igazán sosem vele együtt. Aztán Jézus kérdez: Miről beszélgetek útközben? És miért vagytok szomorú ábrázattal? Jézus olyan útítárs, akit érdekel, hogy mi foglalkoztatja a vele járókat a hétköznapokban, akit érdekel, hogy mi fáj. Nem az ájtatos szavak érdeklik, hanem hogy mi van bennünk. Vajon mi elé visszük-e a mindennapokat? Ilyen beszélgető útítársunk-e Jézus? Kérdezhet-e tőlünk az úton? Az első este azt kérdezhettük magunktól: Akarsz-e Jézus útítársa lenni?

Másnap délelőtt ifj. Csomós József, a Tiszáninneri Református Egyházkerület ifjúsági missziójának vezetője érkezett közénk, aki a megtérés „alapkérdéseiről” beszélt körünkben egy rendkívül közvetlen és lendületes előadásban. Elmondta, hogy a megtérés kicsit olyan, mint egy kétszer két sávú autópálya. Az egyik irányban az van kiírva az út fölé, hogy élet, a másik irányban az, hogy halál. Amikor a megfelelő lehajtón rákanyarodunk az élet irányába tartó útra, ott is lesz, aki lassan megy az úton, lesz aki előz, lesz, aki lefullad. Lesz, aki Ferrarival megy, lesz, aki Ladával. Szóval sokféle ember sokféleképpen jár ezen az úton, de a legfontosabb, hogy az irányjelző fölé már az van írva: „Örök élet”. A csoportbeszélgetést és az ebédet követően a délutánt a strandon töltöttük. Este ismét elcsendesedtünk az emmausiak története felett. Végignéztük, ahogy a tanítványok keserűen ecsetelik Jézusnak, hogy mik történtek a napokban. Elmondják, hogy Jézust prófétának, sőt megváltónak gondolták, de a főpapok elfogták és megfeszítették három napja. Aznap reggel pedig az asszonyok

jelentették, hogy nincs a test a sírboltban, majd erről két tanítvány (Péter és János) a saját szemével is meggyőződött. Gyakorlatilag szóról szóra elmondják a feltámadás történetét, de mégsem mozdul bennük semmi. Mintha hályog ülne a szemükön. Még mindig ragaszkodnak saját meggyőződésükhöz, hogy a megváltásnak hogyan kellene kinéznie. Milyen sokszor gátja a hitünknek, hogy nem vagyunk hajlandóak feladni saját igazságainkat az Ige javára. Tanult, vagy sebek árán szerzett tapasztalatainkat a világról, az emberekről, az Istenről. És még az Igének sem engedjük, hogy ledöntse ezeket bennünk. A „leckét” felmondják, de a leglényegesebb dolog már nem fér bele a hitükbe. És éppen abban van a megtérés misztériuma, hogy az addig élettelen szavak élővé és életté lesznek az emberben Isten kegyelméből. Az este társasjátékozással, beszélgetéssel zárult.

Szerda délelőtt Kálmán Csaba testvérünk, az Alsóörsi Református Egyházközség lelkipásztora volt a vendégünk. Beszült közöttünk arról, hogy sok dolog van, amit az emberek kevernek a megtéréssel. A bűn felismerése önmagában nem megtérés, az önmarcangolás nem megtérés, az Isten szeretetének átélése önmagában nem megtérés. Ezek élmények és a megtérés lépcsői lehetnek. De a megtérés a gondolkodás megfordulását jelenti, ami a cselekedetek megváltozását vonja maga után. A megtérésnek mindig nyoma van.

A szokásos csoportbeszélgetés és ebéd után a délutánt otthon töltöttük. Este ismét az Emmausba vezető útra kalauzolt minket az Ige. Jézussal és a két tanítvánnyal elérkeztünk a faluba, ahol a ház előtt megállva két választás állt a tanítványok előtt: Elengedik Jézust, vagy behívják a házba. Mögöttük van egy csodálatos beszélgetés, ahol Jézus órákon át magyarázta kettőjüknek az Igét. (Micsoda beszélgetés lehetett!) És most itt állnak a ház előtt, elérkeznek egy pontra, ahol dönteniük kell: hagyják-e hogy ez az egész a múltjuk egy szép

emléke legyen, egy izgalmas beszélgetés egy kellemes idegennel, vagy a házukba hívják, ahova magától már nem megy be utánuk Jézus. El kell dönteniük, hogy behívják-e oda ahol együtt esznek, alszanak, a házukba engedik-e ahol meglátja hol élnek, miben élnek, mi van belül. Képszerű a jelenet. Jézus az ajtó előtt áll csöndben. Sok hívő ember reked meg itt. Egy ideig elsétál Jézussal, de amikor el kell dönteni, hogy beengedi-e az életébe, ott nemet mond, és hagyja szép emlékké válni a közös utat. De ezekben a tanítványokban megindult valami. Megéreztek valamit Jézusból, amiből többet akartak! Azt olvassuk, unszolták Jézust, hogy maradjon velük. Még nem ismerték fel, de azt érezték, hogy szükségük van még arra, amit a Jézussal töltött idő jelent nekik. Ne ijedjen meg senki, aki még nem ismeri Jézust. Jézust ugyanis csak lakva lehet megismerni. De ha gerjedezik a szíved, merd beengedni az ajtón. Az esti alkalom után következett a csapatos vetélkedő. A csapatoknak az ifipédia játékban népies és idegen szavak jelentését kellett kitalálnia, majd történelmi, zenei, természeti, irodalmi kvízben kellett helytállniuk. De bibliai rokoni szálakat is ki kellett bogozniuk, és activity terén is bizonyítottak. A hosszúra nyúlt, nevetéstől hangos este végén elcsendesedett a tábor (legalábbis a vezetőség így emlékszik, mert hamar elaludt).

Csütörtökön Takaró Tamás Dániel, gyülekezetünk lelkipásztora tartott előadást a megtérés és a bűn nehéz viszonyáról. Beszült arról, hogy a megtérésnek vannak „tünetei” a bűnhöz való viszonyunkban is: elkezdenek bántani olyan dolgaink, amik azelőtt nem zavartak. Hogy a megtérésben az Isten bűnismertetet is kiérlel bennünk, ami több mint a lelkiismeretfurdalás. Hogy az ember nem lesz büntelen, de megtanulja szeretni a bűnös embereket, miközben a bűnt nem szereti. A délután hátizsákokkal és egy csekély mértékben használható túraalkalmazással felszerelve a csapat nekiindult, hogy bevegye a Bakonyt.

Lelkesedésünk töretlen volt, egészen addig, amíg a túraalkalmazást követve a tűző napon át nem sétáltunk a térdig érő növényzetten keresztül egy réten és egy lakattal lezárt hatalmas kapu nem keresztezte utunkat. Itt döntöttünk út, hogy az eredeti Kék Túra útvonal jelzései tökéletesen megfelelnek nekünk. És bár kilátót nem láttunk végül, de annál inkább beláttuk, hogy a 4 óra séta után így is jól esett a vacsora. Este aztán tanúi lehettünk annak, ahogy a tanítványok a házban felismerték Jézust. Hogy a kenyér megszegésekor miről ismerték fel, azt nem tudhatjuk biztosan, de azt igen, hogy ehhez a felismeréshez Jézus közelében kell lenni. Aztán Jézus eltűnik a szemlélől. De ezzel mégsem eltávolodik tőlük, hanem a szívükben vesz lakozást. A két tanítvány nem is tévovázik sokat, még abban az órában elindulnak vissza Jeruzsálembe, hogy másoknak is beszéljenek arról, ami velük történt. Tudják, mit kell tenniük. És elindulnak azon az úton, amelyen jöttek, oda ahonnan jöttek, de már más emberként. Ugyanaz az út, ismerős kanyarok, házak, emberek, ismerős útelágazások. Ez ugyanaz az út, amin jártak, csak eddig maguk körül forogva, lehorgasztott fejjel. És most mégis minden más. A körülmények ugyanazok, de ők már mások. Ilyen az ember élete, mikor megtér: ugyanaz az élet, ugyanazok között az emberek között, ugyanazok az életkanyarok, ugyanazok a döntéshelyzetek, útelágazások. De már más emberként jár rajta a megtérő. Munkába áll, mint a tanítványok. Milyen jó, hogy sok áldott munkás lehet a mi gyülekezetünkben is, akik látványos, vagy épp mások számára láthatatlan, csendes szolgálattal dolgoznak az Isten szőlőjében. Két kézzel, imával, autóval, pénzzel, idővel, Igével. És milyen jó lenne, ha még többen lennének itt is. Mert az aratni való sok, de a munkás kevés. Az este hátralévő része sok beszélgetéssel, éjszakai röplabdázással telt.

Péntek délelőtt Takaró Mihály irodalomtörténész presbiter és Takaró Mihályné Palágyi

Márta történész testvérünk érkezett közénk, akik Trianon 100. évfordulójára tekintettel tartalmas történelmi ismeretterjesztő előadásban tárták fel az országunk szétदारabolásának előzményeit, és okait. Rávilágítottak arra, hogy azért kell nyitott szemmel járnunk és igenis foglalkozunk Trianonnal és bármely történelmi, közéleti történéssel, mert keresztyén emberként felelősek vagyunk a környezetünkért, társadalmunkért. Az igazságot kutatni és hirdetni kell, mert az igazság szabadokká tesz minket. Az igazság megismerésének a feltétele pedig, hogy meg kell tanulni tisztán látni.

Délután Gulyás János presbiter társunkat fogadtuk, aki bizonyágtételében tárta elénk, hogy az Isten Igéje hogyan egyengette az életét, hogy volt jelen az a pályaválasztásában, élete nagy döntéseiben és hogy az ő életét hogyan változtatta meg a megtérése. Több évtizedes diakóniai szolgálattal a háta mögött beszélt a szolgálat fontosságáról és csodáiról is. Vacsora után az este szabadon telt.

Szombaton az immár szokásossá vált egész napos Úrkúti Olimpiai Játékokon a fiatalok fociban, röplabdában és ping-pongban mérkőzhetek meg egymással. Délután Kovács Botond lelkipásztornak köszönhetően megtekinthettük még átadás előtt a különleges herendi református templomot. Este pedig a vetélkedők második fordulójában a csapatok bemutatták előadásukat arról, hogyan küzdött a koronavírussal Müller Cecília a Roxfordban Harry Potter és a varázslók segítségével, hogy sikerült megtalálnia az ellenszert Gyórfy Pálnak a Halálcsillagon, illetve hogy mentették meg leleményes tündék Középföldén Orbán Viktort, aki – bár nem ezt a koronát szerette volna megkapni – súlyos tünetekkel ledőlt a lábáról. A vetélkedő után az udvaron táborítóz köré gyűltünk és a morzsaszedégetésen mindenki elmondhatta mit visz haza a szívében az együtt töltött hétből. Az alkalmat imaközösséggel zártuk.

Vasárnap délelőtt a Szentgáli Református Egyházközséghez látogattunk el istentiszteletre, ahova énekes szolgálattal készültünk, Brandenburg Ádám testvérünk pedig rögtönzött kántori szolgálatot is vállalt. Kovács Dániel nyugdíjas lelkipásztor lebilincselő és élő igehirdetése után ebéddel és a táborhely kitakarításával zártuk idei konferenciánkat.

Visszatekintve az együtt töltött hétre eszembe jutott egyrészt, hogy milyen sokat jelent, hogy adatott nekünk ez az úrkúti központ. Hogy van hova mennünk, hogy együtt vehetjük birtokba, együtt tettük széppé, és ha Isten úgy szeretné, akkor együtt növekedhetünk fel benne lelki házzá évről évre. Hogy ezek a falak Isten mennyi lelki csodájának lehetnek tanúi. A másik dolog, ami eszembe jutott, hogy itt ez az egészen furcsa év. A koronavírus olyan sok mindent átszabott az életünkben idén. És mégis lehetett egy szigetünk, ahol másra figyelhettünk. Mert vírusok jönnek-mennek, voltak és lesznek is még viszontagságok, de Isten terve változatlan, annak nem lehet gátat szabni. Isten népe akkor is növekszik, a gyülekezet él.

„Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakaszthat el minket az Istennek szerelmétől, mely vagyon a mi Urunk Jézus Krisztusban.” Róm. 8:38-39.

Soli Deo gloria!

dr. Takaró Mihály Károly

A felnőtt ifjúság nyári konferenciája

Örömmel és mindenekelőtt Isten iránti hálával a szívünkben indultunk el nyári konferenciánkra Úrkútra, hiszen a pandémiás helyzetre való tekintettel korábban nem tudhattuk biztosan, hogy megrendezhető-e a táborunk.

Gyülekezetünk egyik legtöbb lelket számláló köre majd negyven fiatallal vágott neki a testi-

lelki feltöltődésnek. A hét témája, központi gondolata Isten vezetése volt. Reggelenként gyülekezetünk presbiterei és hittanoktatói osztották meg rövid igei gondolataikat áhítatos csend keretében. Délelőttönként előadók érkeztek közénk, akik részletesen körbejárták a hét meghatározott témáját. Így Kálmán Béla – a hét bevezető előadásában – arról beszélt, hogy Isten miért akar vezetni bennünket.

Megtudhattuk többek között, hogy az ember rászorul Isten irányítására. Ha tudom ki Isten, amennyiben helyes a Róla alkotott képem, akkor lehetek Általa vezetett ember. Ha én Jézus vérén megváltott tulajdona vagyok, akkor az kell, hogy a kérdésem legyen: „Uram mit akarsz, hogy cselekedjem?” Amennyiben megértjük Isten tervét, akaratát, és Neki engedünk, akkor azt tapasztaljuk majd, hogy minél engedelmesebbek vagyunk, annál jobban felerősödik lelki hallásunk. Szerdán Győri János Sámuel nyugalmazott evangélikus lelkipásztor testvérünk látogatott meg bennünket, aki a megtérésünk utáni vezetetségünk akadályaira hívta fel a figyelmet. Lendületes és magával ragadó stílusa nem csupán lelkileg, de testileg is ébresztő volt, hiszen János bácsi beszélt nekünk a lelki restség és süketség veszélyeiről és még a tánccal egybekötött éneklés sem maradhatott el. Csütörtökön Molnár Sándor testvérünk tartott mély lelki alkalmat, amelyen vezetetségünk akadályairól értekezett a megszentelődés útján.

Sándor a lelki elakadásaink mélypszichológiai okait boncolgatta, amelyből nem kiragadható a személyiségünk, hiszen az, hogy milyen múltat cipelünk, hogy honnan jöttünk és milyen feldolgozatlan terheket hordozunk, az nagyban meghatározza azt, hogy hogyan tudjuk megélni a hitünket a mindennapokban. Felhívta a figyelmünket identitásunk kérdésére kihangsúlyozva azt, hogy milyen fontos, hogy Krisztus szeretett és megváltott gyermekeként tudjuk definiálni önmagunkat. Egyértelművé tette azt is, hogy meg kell ismernünk magunkat, ehhez pedig Jézustól kell segítséget kérni. Higgyünk abban, hogy az evangéliumnak gyógyító ereje van! Elmondta, hogy vannak fájdalmat okozó tövisei is az életünknek, amelyeket Isten nem feltétlenül fog elvenni tőlünk, mert Szerinte ezek szükséges eszközök arra, hogy azzá váljunk, akiknek lennünk kell. És ezek által a nehézségek, keresztek által formálódik ki bennünk Krisztus. Pénteken Gulyás János presbiter testvérünk látogatott el közénk, aki egy személyes bizonyágtétel keretében tett vallomást a Krisztusban hívők győzedelmes útjairól.

Az Isten által vezetett keresztyén ember élete ugyanis nem csak bukásokból, de győzelmekből is áll. Szombaton pedig rendhagyó módon a trianoni békediktátum 100. évfordulójának alkalmából dr. Raffay Ernő történész látogatott el közénk, aki óriási tudásával és lehangoló előadói képességével kápráztatott el bennünket. A hét estéin gyülekezetünk vezető lelkipásztora tartott mélyenszántó evangélizációt Jézus "Én vagyok az út az igazság és az élet" című *ego eimi* mondásáról. Ezeken a nehéz, de szívünk szántását célzó alkalmakon megérintettünk néhány igazságot keresztyén életünk kapcsán, többek között azt is, hogy a bűnesetben elvesztettük a valóságlátásunkat, semmit és senkit sem látunk tisztán, – magunkat sem –, ezért szükségünk van arra, hogy Jézus a valóságba vezessen minket, mert csak így válhatunk szabadokká. A tartalmas lelki héten

számos egyéb programon is részt vettünk, többek között a Bakonybéli Szent Mauríciusz monostorba látogattunk el, ahol a bencés szerzetesek életével és mindennapjaival ismerkedhettünk meg közelebbről. Később utunk Szentkútra vezetett, ahol cikkünk csoportképe is készült. Jártunk a Balaton parton, fürdőztünk az ajkai strandon is. Vasárnap pedig Kálmán Csaba és az alsóörsi gyülekezet fogadott bennünket, ahol az istentisztelet keretében szolgáltunk. Isten kegyelméből idén is áldott és jó hangulatú táborban vehettünk részt és csodálatos élményekkel és lelki ajándékokkal meggazdagodva térhettünk haza Úrkúrtól.

Brandenburg-Takaró Szulamit

Kitekintő

Évfordulók október 1-december 31.

- **1795. október 6.** 225 éve
Megszületett Lahner György honvéd tábornok, aradi vértanú, akit 54. születésnapján végeztek ki.
- **1875. október 8.** 145 éve
Megszületett nádudvari Tormay Cécile író, műfordító, közéleti szereplő.
- **1990. október 9.** 30 éve
Mehalt Ottlik Géza író, műfordító (Iskola a határon).
- **1235. október 14.** 785 éve
Székesfehérváron Róbert esztergomi érsek királlyá koronázta IV. Béla magyar királyt.
- **1925. október 16.** 95 éve
Kormányhatározatot hoztak a pengő bevezetéséről: 1 pengő értéke 12 500 korona lett.

1335. november 1. 685 éve
A visegrádi találkozón létrejött a cseh-magyar-lengyel szövetség.

1810. november 7. 210 éve
Gyulán megszületett Erkel Ferenc zeneszerző, a nemzeti opera megteremtője, a magyar Himnusz megzenésítője.

1875. november 13. 145 éve
Megszületett Klebelsberg Kuno kultúr- és tudománypolitikus, a második Magyar Királyság kultuszminisztere.

1830. november 17. 190 éve
Megtartotta alakuló ülését a Magyar Tudomány Akadémia.

1855. november 19. 165 éve
Meghalt Vörösmarty Mihály költő és drámaíró, a Szózat írója, akinek temetése az önkényuralom elleni tüntetéssé vált.

1935. november 20. 85 éve
Megszületett Makovecz Imre építész, politikus.

1060. december 6. 960 éve
Székesfehérváron királlyá koronázták I. Béla herceget, aki testvérével, I. Andrással vívott háborút a trónért.

1665. december 6. 355 éve
Megszületett Gróf Bercsényi Miklós kuruc hadvezér, II. Rákóczi Ferenc főhadparancsnoka.

1850. december 10. 170 éve
Meghalt Bem József az 1848-49-es szabadságharc lengyel származású tábornoka.

1520. december 10. 500 éve
Luther Márton nyilvánosan elégette a pápa kiátkozó bulláját, és ezzel végleg szakított a katolikus egyházzal.

1865. december 11. 155 éve
Pesten felavatták a Magyar Tudományos Akadémia épületét.

1820. december 13. 200 éve
Meghalt Gróf Széchenyi Ferenc főispán, helyettes országbíró, aki adományával a Nemzeti Múzeumot és Könyvtárat alapította.

1895. december 13. 125 éve
Meghalt Jedlik Ányos bencés pap, fizikus, az elektromotor, a szódavíz-előállító készülék és a dinamó feltalálója.

1575. december 14. 445 éve
Báthory István erdélyi fejedelmet Lengyelország királyává választották.

1830. december 14. 190 éve
Megszületett Madarász Viktor festő, a romantika képviselője.

1000. december 25. 1020 éve
István magyar fejedelem királlyá koronáztatta magát a II. Szilveszter pápától kapott apostoli koronával.

1865. december 26. 155 éve
Megszületett Róth Miksa iparművész, üvegfestő, mozaik-készítő.

1845. december 27. 175 éve
Gróf Széchenyi István elnökletével megalakult a Balaton Gőzhajózási Társaság.

1885. december 29. 135 éve
Megszületett Hóman Bálint történész, egyetemi tanár, kultúrpolitikus, aki az MTA igazgatója volt.

Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged”

(János 17,3)

Pesterzsébet, 2020. július 19.
Takaró Tamás, esperes

VILÁGBIRODALMAK ÉS EGYHÁZ

Alapige: Dániel 1;

„Jojakim, Júda királya uralkodásának harmadik esztendejében jöve Nabukodonozor, a babiloni király Jeruzsálemre, és megszállá azt. És kezébe adá az Úr Jojakimot, a Júda királyát, és az Isten háza edényeinek egy részét; és vivé azokat Sineár földére, az ő istenének házába, és az edényeket bevivé az ő istenének kincsesházába.

És mondá a király Aspenáznak, az udvarmesterek fejedelmének, hogy hozzon az Izráel fiai közül és királyi magból való s előkelő származású ifjakat, Akikben semmi fogyatkozás nincsen, hanem akik ábrázatra nézve szépek, minden bölcsességre eszesek, és ismeretekkel bírnak és értenek a tudományokhoz, és akik alkalmasok legyenek arra, hogy álljanak a király palotájában; és tanítsák meg azokat a Káldeusok írására és nyelvére.

És rendelete nekik a király mindennapi szükségletül a királyi ételből és a borból, melyből ő iszik vala, hogy így nevelje őket három esztendeig, és azután álljanak a király előtt.

Valának pedig ezek között a Júda fiai közül: Dániel, Ananiás, Misáel és Azariás. És az udvarmesterek fejedelme neveket ada nekik; tudniillik elnevezé Dánielt Baltazárnak, Ananiást Sidráknak, Misáelt Misáknak, Azariást Abednegónak.

De Dániel eltökélé az ő szívében, hogy nem fertőzteti meg magát a király ételével és a borral, amelyből az iszik vala, és kéré az udvarmesterek fejedelmét, hogy ne kelljen magát megfertőztetnie.

És az Isten kegyelemre és irgalomra méltóvá tévé Dánielt az udvarmesterek fejedelme előtt; És mondá az udvarmesterek fejedelme Dánielnek: Félek én az én uramtól, a királytól,

aki megrendelte a ti ételeketet és italotokat; minek lássa, hogy a ti orcátok hitványabb amaz ifjakénál, akik egykorúak veletek? és így bűnbe kevernétek az én fejemet a királynál.

És mondá Dániel a felügyelőnek, akire az udvarmesterek fejedelme bízta vala Dánielt, Ananiást, Misáelt és Azariást: Tégy próbát, kérlek, a te szolgálóiddal tíz napig, és adjanak nekünk zöldségfélétet, hogy azt együnk, és vizet, hogy azt igyunk. Azután mutassák meg neked a mi ábrázatunkat és amaz ifjak ábrázatát, akik a király ételével élnek, és aszerint cselekedjél majd a te szolgálóiddal.

És engede nekik ebben a dologban, és próbát tőn velük tíz napig.

És tíz nap múlva szebbnek látszék az ő ábrázatuk, és testben kövérebbek valának mindazoknál az ifjaknál, akik a király ételével élnek vala.

Elvévé azért a felügyelő az ő ételöket és az ő italokul rendelt bort, és ad vala nekik zöldségfélétet.

És ada az Isten ennek a négy gyermeknek tudományt, minden írásban való értelmet és bölcsességet; Dániel pedig értett mindenféle látomáshoz és álmokhoz is.

Miután pedig elmúlt az idő, amikorra meghagyta vala a király, hogy eléje vigyék őket, bevivé őket az udvarmesterek fejedelme Nabukodonozor elé. És szóla velök a király, és mindnyájok között sem találtaték olyan, mint Dániel, Ananiás, Misáel és Azariás, és állának a király előtt. És minden bölcs és értelmes dologban, amely felől a király tőlök tudakozódék, tízszerte okosabbnak találá őket mindazoknál az írástudóknál és varázslóknál, akik egész országában valának. És ott vala Dániel a Cyrus király első esztendejéig.”

Kedves Testvérek! Ennek a könyvnek ez a címe: **Dániel próféta könyve**. Jézus pedig egyszer azt mondta: „A próféták én rólam beszélnek.” Az azt jelenti, hogy **Dániel próféta könyve is Jézus Krisztusról beszél**. Még akkor is igaz ez, ha tudjuk, hogy a nagy babiloni világbirodalom történelme és Dániel próféta szolgálati ideje sok száz évvel megelőzte Jézus Krisztus testet öltését, karácsonyt és a földi világba való megérkezését.

Azzal kezdődik ez a könyv, hogy Júda királyának, Jojakimnak uralkodása idején, Nabukodonozor babiloni király hódító hadseregével megjelent Jeruzsálem falainál. Ilyen egyszerűen mondja a Biblia: „*Megszállta azt és az övé lett egészen.*” És amit megszállt, onnan az emberek egy részét fogságba vitte. Elvitte a királyt is, összeszedte a templom kincseinek egy jelentős részét, hazavitte, mint hadizsákmányt és bevitte a maga kincsesházába, a maga templomába. Milyen régi történet ez!

Gondoljátok csak el, hogy közel két és fél, három-ezer évvel ezelőtti történet ez! Testvérek! **A Biblia különös és rendkívüli könyv abban a tekintetben is, hogy miközben ilyen régi történeteket, több ezer éves történeteket megír, de azokon keresztül az emberiségnek azt a történelmét is írja, ami éppen zajlik.** Egészen máig szóló üzenetei vannak Istennek, ezért olyan csodálatos könyv ez a Biblia! Még egy háromezer évvel ezelőtti valóságos történelmi eseményből is. **Mert bizony testvérek, ez a rész, Dániel könyvéből, a lehető legmaibb történet, itt történik a szemünk előtt.** Itt zajlik minden nap. Benne élünk. Minden nap történik, folyamatosan történik. A szemünk előtt zajlik ugyanez a történet. Sőt! Velünk történik. Meg az egyházzal. Meg az ifjainkkal. Bárcsak adna nekünk Isten látó szemeket! Bárcsak adna nekünk Isten értő szíveket! Értelmet! Hitet! Hogy segítő, figyelmeztető igéje, bátorítson és adjon reményt. Hogy taníthasson.

Mert amik a Bibliában megíratottak, azok a mi javunkra íratottak meg. **Ez a közel két és fél, három-ezer éves történet a javunkra íratott meg.** Adja meg nekünk Isten Szent Lelke, hogy legyen szemünk látni, értelmünk érteni, hogy ami a javunkra megíratott, azzal meggazdagodva menjünk haza.

Amikor ez a történet zajlik, lejátszódik, aminek egy részét felolvastam most előttetek, akkor **Babilónia világbirodalom.** De nem akármekkora! Az akkori világ legnagyobb birodalma. Igazi világbirodalom! Ez a világbirodalom állt meg hódító útján Jeruzsálem falainál egy rövid időre. Azért, hogy megszállja, hogy a lakói egy részét elvigye, hogy fogollyá tegye Isten népét.

Kedves testvérek! **Ahol csak Isten népe él a világon, ott mindenütt és mindig Nabukodonozor, Babilónia felveri a sátrait Isten népe, Isten gyülekezete ellen.** Mindig. Amíg lesz történelem és világ, mindig így fog történni. És most is így történik. Azért prófétai a könyv elnevezése, mert előre megmondja az Isten. Ez a prófécia lényege, hogy előre kijelenti az Isten. A világbirodalmaknak mindig útjában van Isten népe. Mindig. És harcba indul ellene. Mindig így volt. El akarja pusztítani Isten népét, azt az első Jeruzsálemet, majd az új Jeruzsálemeket, a születő keresztyén egyházat és annak gyülekezeteit. Isten régi és Isten mai népét is. El akarja pusztítani.

Milyen érdekes, ezeknek a régi világbirodalmaknak a neveit tudjuk: Egyiptom, Asszíria, Babilon, Róma. Mind nekiment Isten népének! Kivétel nélkül. Megszállta, fogságba hurcolta, rabbá tette, kirabolta, mind harcolt ellene. **A mi időnkben is létezik Babilón. Egy nagy világbirodalom. Csak nem tudjuk a nevét. Nem tudjuk kik.** Egyiptomot, Asszíriát, Babilont, Rómát be lehetett határolni, hogy itt van. A mai világbirodalom nevét sem tudjuk, de van. Létezik egy földi világhatalom ma is, de nincs arca, nincs neve, azonosíthatatlan, és mégis van. És ördögibb és félelmetesebb minden azt megelőző Babilonnál. Azért félelmetes, mert amikor a babiloni hadsereg Jeruzsálem falaihoz ment, akkor hallatszott a katonák csizmáinak, saruinak, cipőinek a dübörgése. *Jönnek a babilóni katonák!* Ez a világhatalom nem hallatszik, úgy jön. Az ő hódításai nem harci zajban és kiáltások közepette történik. De megszáll csendben mindent. **És ott áll ez a világbirodalom ma is az egyház kapuinál.** Az Isten népe ellen, hogy fogollyá tegye azt. Mert útjában van, el akarja törölni. Múlttá akarja tenni. A múltat végképp el akarja majd törölni.

Ez a világbirodalom minden akar lenni. Isten helyett Istenné akar lenni. És ehhez minden kell neki. Figyeljétek csak meg, milyen precíz és alapos a babiloni világbirodalom, hogy elérje a célját! **Először azt vegyüek észre, hogy mindig a jövőre nézve tervez.** Jó előre. A holnapot akarja megnyerni mindig. És ki kell ehhez, hogy övé legyen a holnap? Mindig ugyanaz! **Az**

ifjúság kell neki! De nem akármilyen fiatalok kellene neki! Azt olvastuk, hogy kiválogatta Nabukodonozor a sok elfoglalt, leigázott nép fiataljai közül a legjavát! Annak is csak a legjava kell, az értelmes ifjak. Azok kellene a világbirodalomnak.

Testvérek! Semmit nem változott ez sem. **Aki világbirodalmat akar építeni, aki nem csak megszállni és megszerezni akar, de amit meghódított, azt birtokolni, uralni, vezetni akarja a jövőben, annak a legkiválóbb ifjak kellene.** És ezek mindig kevesen vannak. És mi lesz a többi ifjával? Azok nem kellene! Csak a legkiválóbbak! A többi ifjú? Hát, majd szolga lesz. Meg rabszolga lesz. Sajnálatos módon már nincs Taigetosz hegye, hogy lelökdössék őket, akik nem kívánatosak. De van tudatmódosítás, van alkohol, van örült zene, vannak szörnyű dolgok. A világhatalomnak sosem kell az ifjúságból csak az, akivel a jövőt fogja építeni. A többi felesleges. A többi kenyeret kap és cirkuszt, hogy fogja be a száját, legyen a hasában valami. Nevessen nagyokat. Szórakozzon! Azt hiszi, hogy szabad! Pedig csak szolga lesz és rabszolga. Semmi más.

Csak segíték, hogy gondolkozzunk ezen együtt. Nézzétek a XX. és a XXI. században, hogy indult meg a legértékesebb ifjak összegyűjtése a világ egyeteméről. Én találkoztam az Amerikai Egyesült Államokban 1995-ben egy nagyon tehetséges, értelmes fiatalemberrel, amikor egy szolgálati úton voltam a feleségemmel együtt, és megkérdeztem: „*Hogy kerültél ide?*” Azt mondja: „*Kiválasztottak.*” – „*Hol?*” – „*Az egyetemen, utolsó év előtt.*” – „*Kik?*” – „*Innen jöttek, Amerikából. Magyarok. Keresték a Műegyetemen a briliáns tehetségeket. Mindet elvitték. Ösztöndíjat kaptak. Óriási fizetést.*” Nézzétek meg a kelet-európai államokban, hogy készítették elő például a fiatal tehetségeknek az elvitelét különböző ösztöndíjakkal. Teli vannak a mai politikusok olyan fiatalokkal, akik mind oda kerültek.

Kedves testvérek! Nabukodonozornak csak a színe-java kell az ifjúságból! Vele készíti a birodalom jövőjét. Hogy is olvastuk? „*És mondá a király Aspenáznak, az udvarmesterek fejedelmének, hogy hozzon az Izráel fiai közül és királyi magból való s előkelő származású ifjakat,*

Akikben semmi fogyatkozás nincsen, hanem akik ábrázatra nézve szépek, minden bölcsességre eszesek, és ismeretekkel bírnak és értenek a tudományokhoz, és akik alkalmasak legyenek arra, hogy álljanak a király palotájában; és tanítsák meg azokat a Káldeusok írására és nyelvére.” Minden népből gyűjti. Ma is ugyanez történik! Azzal kezdi, hogy azokat az ifjakat, akikben fogyatkozás nincs, elviszi az udvarába. Így olvastuk. **Elviszi az udvarába. Jól tartja őket, és megkezdi az átképzésüket.**

Testestől, lelkestől meg kell változniuk. Olyanná kell lenniük, amilyenek látni és tudni akarja őket a nagy birodalom királya. Látjátok, ez a Nabukodonozor maga az örök korszellem. Átlép évszázadokon, évezredek. És aktuális. És ma is igaz. Nabukodonozor terve készen van. Amikor a fogollyá lett különböző népeinek ifjainak a színe-javát kiválogatja, megkezdődik a három éves egyetemi átképzésük. Azt is mondhatnánk, továbbképzés, de nem az történik. **Teljes átképzés történik. A király eldönti, hogy mit egyenek, és mit igyanak. A király eldönti, hogyan gondolkodjanak, mit tanuljanak, melyek a fő tárgyak, mit higgyenek.** Milyen érdekes! Ehhez meg kell tanulni Babilon nyelvét. Új nyelvet kell tanulni, a káldeusok beszédét. Mert ezen a nyelven beszél a király. **Elveszik a nevüket.** Megváltoztatják a neveiket. Izraelben a névadás mindig Istennel függ össze. Tudatosan úgy választották Izraelben a fiúk neveit, hogy az utaljon Isten kegyelmére, ajándékára, szándékára. Elveszik a neveiket. Újat kapnak. Nézzétek csak Nabukodonozor terve alapos, következetes, logikus, szisztematikus. Mindenre kiterjed. Mindenre gondol.

Persze a kérdés az, hogy mi a célja ezzel? Miért csinálja? Mit akar elérni? Miért zajlik ez a fajta kiválasztás, átképzés? Miért van ez a három éves teljes átforgatás? **Elmondja az Ige, hogy ahogy letelik a három év, álljanak majd a király előtt.** Testvérek! A köznevelés mára az egész világon egységesül. És a köznyelv is egységesül. Mi idősebbek sokszor bajban is vagyunk ezzel. Mert akármit is veszünk a kezünkbe, egy telefont, vagy ülünk egy számítógép elé, vagy nézel egy televízióműsort,

egy egységesült, nem magyar nyelven, egy egységesült nyelven beszél a világ.

Kedves testvérek! Ennek az egésznek a menete ma is babiloni rendszerű. Hogy ment ez? **Elvenni az otthonától, elszakítani az otthonától, a szüleitől, a családjától, a történelmétől, a kultúrájától, a népétől.** Elszakítani. Kimozdítani. Helyette majd a birodalom királya megmondja majd, hogy mit egyen, mit igyon, milyen nyelven beszéljen, hogy hívják, hogyan gondolkozzon, mit tanuljon. **A világbirodalom pedig mindent megszáll, elfoglal, beolvaszt, érzékenyít, átképez. Az ifjú nemzedék javát elviszi, és egyformára átneveli.**

De miért is? Vessük fel még egyszer a kérdést. Mi a célja vele? Az, hogy az átképzés, az átnevelés után álljanak a király előtt. **Ez azt jelenti, legyenek a világot meghódítani akaró király engedelmes, és használható eszközei.** Ez ma az oktatás és nevelés általánosan való célja is ezen a világon. **Testvérek, ha ez a bibliai diagnózis jó, akkor ijesztő és kétségbeejtő a jövő.** A mai ifjúság is, és Dániel is, és a társai is védtelenek ugyanis ez ellen a neveléssel szemben. A legtöbben nem is értik, vagy félreértik e nevelés célját. Van talán olyan is, akinek tetszik ez. Nabukodonozor parancsol és ők kötelesek engedelmeskedni. Be kell lépniük a király iskolájába. Mi pedig, mint szülők, hívó emberek, mi, mint az egyház és gyülekezet el kell, hogy tűrjük ezt. De közben tudjuk, hogy Isten örökös az övéi felett.

Volt már olyan, amikor beszéltem arról, hogy jómagam is milyen rossz gyerek voltam. Aztán mikor szülő lettem, akkor kezdtem egy kicsit érteni, hogy milyen is, amikor az embernek gyerekei vannak. És nem tudja, hogy hol vannak és mit csinálnak. És nem is tehet semmit értük. Nem tud ott lenni, ahol elronthatják őket, és elronthatják az életüket. **De egy dolgot egy hívő ember tud, hogy ha én nem is, de Isten tud örökösni felettük.**

Csodálatos, hogy milyen zajtalanul és mégis biztosan húzza keresztül Isten Nabukodonozor tervét és végső akaratának megvalósulását. Zajtalanul. Egy helyen azt olvassuk az igében, hogy „*az egekben lakozó neveti az embert*”. El

tudom képzelni, hogy az Isten mosolyog a világbirodalmak nagy királyain, akik azt hiszik minden az övék, azt csinálnak, amit akarnak. Átképezik, átnevelik az emberiséget, fogollyá teszik, kirabolják, szolgává teszik, megölik, elpusztítják, megalázzák, kiforgatják mindenéből. És senki sem állhat az utukba.

Dániel és társai számíthatnak arra, Isten gyermekei számíthatnak arra, és a gyermekeinkre merjünk nézni így, hogy a neveik előbb lettek beírva az Életnek könyvébe, mint ahogy Nabukodonozor beírhatta az új neveiket az ő könyvébe. Mert Isten az övéit már az anyaméhben elválasztja, eljegyzi. Ezek az ifjak négyen, előbb álltak Isten előtt, mint Babilon királya előtt. És Isten minden célját eléri, minden harcát megnyeri mindenkivel szemben. Bármit tervez és tesz a nagy világbirodalom királya az őáltala kiválasztott ifjakkal is, Isten gyermekeivel is. Hiszen erről szól ez a történet. Így folytatódik, hogy: „*De Dániel eltökélte az ő szívében, (eltökélt valamit a lelkében), hogy nem fertőzteti meg magát.*” Ez a valami. Eltökélte. Ott belül volt Dánielben valami erő, amit Istentől kapott. Amit Isten ad az övéinek. Hogy bár a nagy király ellen lázadni azzal, hogy nem eszem meg amit adsz, nem iszom meg amit adsz, halált jelentett, ő mégis „*eltökélte a szívében, hogy nem fertőzteti meg magát*”.

Ezért kérte az udvarmesterek fejedelmét, hogy ne kelljen neki megfertőztetni magát, aki meg félt a királytól. Végül megegyeztek valamiben. Dániel egy tíznapos próbát kért, hogy hadd egye és igya, amit ő akar. Aztán tíz nap múlva nézze meg az udvarmester, hogy a király asztaláról való étel, vagy az Isten kezéből vett étel teszi az embert szebbé, erősebbé. És tíz nap után ők lettek a szebbek, kövérebbek, ahogy írja a Biblia. Pedig csak zöldséget ettek és vizet ittak. És akkor megengedte ez az udvarmesterek fejedelme, hogy egyék, ahogy ők szokták, igyák, ahogy ők szokták, hogy ne fertőztessék meg magukat.

A babiloni fogságban akkor élő Isten népe közül kiválasztottak négy ifjút. Akik az átnevelés ellenére is, neveiktől, anyanyelvüktől megfosztva is, idegen eszmék és tanok megismerése közepette is átérték,

hogy akiben hisznek, az élő Isten számontartja őket, megőrzi és megajándékozza.

Hogy így igaz, annak a legbiztosabb jele, hogy az egész első részben végigvonul egy szó. Az így van: **ad**. Hogy az Isten ad. Isten adott beléjük hitbeni elszánást, hogy eltökéljék magukat. Isten adta, hogy kegyelemre és irgalomra méltóvá legyenek az udvarmesterek fejedelme előtt. Isten adta ennek a négy gyermeknek, hogy tudománnyal és ismeretek gazdagságával rendelkezzenek. És Dániel még kapott egy plusz ajándékot is, az álmok megfejtésének ajándékát. Le is írja a Biblia: *„Mert, ha Isten ad, az mindig tízszer többet ér, mint amit a király asztaláról kaphat az ember.”* Mikor a király maga elé állítja őket, azt kell, hogy mondja: *„Ezek tízszer okosabbak, mint bárki más.”* Honnan? Miért? Hogyan? Honnan van a bölcsességük?

Igen, ebben a történetben a legcsodálatosabb, hogy Isten ad. És ezzel szeretném ezt ma befejezni. Nem Dánielről szól ez a történet. Dániel szereplője ennek a történetnek. De a történet arról szól, aki azt mondja: *„Vagyok, aki vagyok.”* **Arról szól, hogy a Vagyok, az Isten, milyen, hogy ad.**

Olyan szép ugyanakkor azt látni, hogy ahányszor valami csodát hajt végre Dániel álomfejtésben, bölcsességben, és mindig valahogy kitünteti a király, egyre magasabbra, feljebb emeli. Mindig ezt mondja: *Ez nem Dániel. Az én csodálatos Istenem, az egyetlen Isten, Ő adja. Ez nem én vagyok. És hitvallást tesz a világ uráról minden alkalommal.*

Kedves testvérek! Kié lesz az ifjúság? Ismerjük ezt a mondást: *„Akié az ifjúság, azé a jövő.”* Minden nagy birodalom a szájára vette és megpróbálta. **Kié lesz az ifjúság? Kié lesz a jövő? Krisztusé vagy Babiloné, Nabukodonozoré?**

Jézus Krisztus nyilvánvalóvá tette, hogy gondja van a gyülekezetek folyamatos feltöltésére, pótlására, ifjakra és gyermekekre. És Isten az ő ügyét feltétlenül győzelemre viszi. Talán könnyen átszaladunk efölött az Ige fölött az Újszövetségből. *„Ekkor kisgyermeket hoztak Jézushoz, hogy vesse kezüket rájuk és*

imádkozzék. A tanítványok pedig dorgálják azokat. Jézus pedig monda: Hagyjatok békét e kisgyermeknek és ne tiltsátok meg nekik, hogy hozzám jöjjenek, mert ilyeneké a mennyeknek országa.” De nem itt fejeződik be, hanem van még egy mondat: *„És kezeit rájuk vetvén eltávozott onnan.”* **Kezeit rájuk vetette Krisztus. Nem engedi az övét Nabukodonozor kezéhez.** Nem engedi!

Rövidesen keresztelünk majd egy gyermeket. Csodálatos dolog történik. Ráveti Isten a kezét és nem engedi. Gondoljatok így arra, hogy meg vagytok keresztelve, hogy ki vagytok választva, és a gyermekeitek is, az unokáitok is. Merjétek hinni! És nem viheti el őket Nabukodonozor. Mert kezeit reá vetette. **Jézus maga hívja el, küldi szolgálatba, harcba és védi meg választottait Nabukodonozor ellen. És újra és újra ad ifjakat, akiket a követés ajándékával megajándékoz.** Elhívja Pétert, Jakabot, Jánost. *„Kövessetek engem!”*

Úrkúton ott vannak a gyerekeink. Isten gondoskodik a gyülekezet utánpótlásáról, hogy a gyülekezet éljen. És a követés ajándékával ajándékoz meg ifjakat. *„Kövessetek engem! És én azt cselekszem.”* Imádkozzunk azokért, akik most öt héten át sok gyerekünk, ifjúnk, táborokban van, hogy a Jézus követés ajándékát kapják meg. Mert a Pesterzsébet Központi gyülekezet sorsa, az egyház sorsa, ezen múlik. És akkor a pokol kapui sem tudnak erőt venni sem az egyházon, sem a gyülekezeten, sem a gyermekeinken. Mert Isten ad nekik bölcsességet, erőt, megtartatást, győzelmet. Ennek a bizonyosságával könnyörögjünk majd és induljunk haza.

Ámen!

Rendszeres gyülekezeti alkalmaink

Kedd: Fifa és a férfikör összevont bibliaórája
18:30 (kéthetente)

Szerda: Mini ifi óra 18:30

Csütörtök: Hittanórák 16.00 és 17.00 (alsós, felsős korosztályban)

Péntek: ifi órák; Agnus 16:30, Juvenis 18:00, A koronavírus járványra való tekintettel a
Nagyifi 18:30 (kéthetente) kóruspróbák, a csütörtöki bibliaóra és az
Gyülekezeti imaóra 18:30 (kéthetente) óvodáskorú gyermekek hittanórája
Vasárnap: istentisztelet, gyermek-istentisztelet ideiglenesen szünetelnek.
10:00,

Ősz a Mátrában

Gyülekezeti hírmondó: a Pesterzsébet Központi Református Egyházközség kiadványa.

Cím: 1204 Budapest, Ady Endre u. 81. 283-00-29 www.pkre.hu

Felelős szerkesztő: Pappné G. Judit

Felelős kiadó: Takaró Tamás Dániel lelkipásztor